

Johann Nicolaus Quistorp

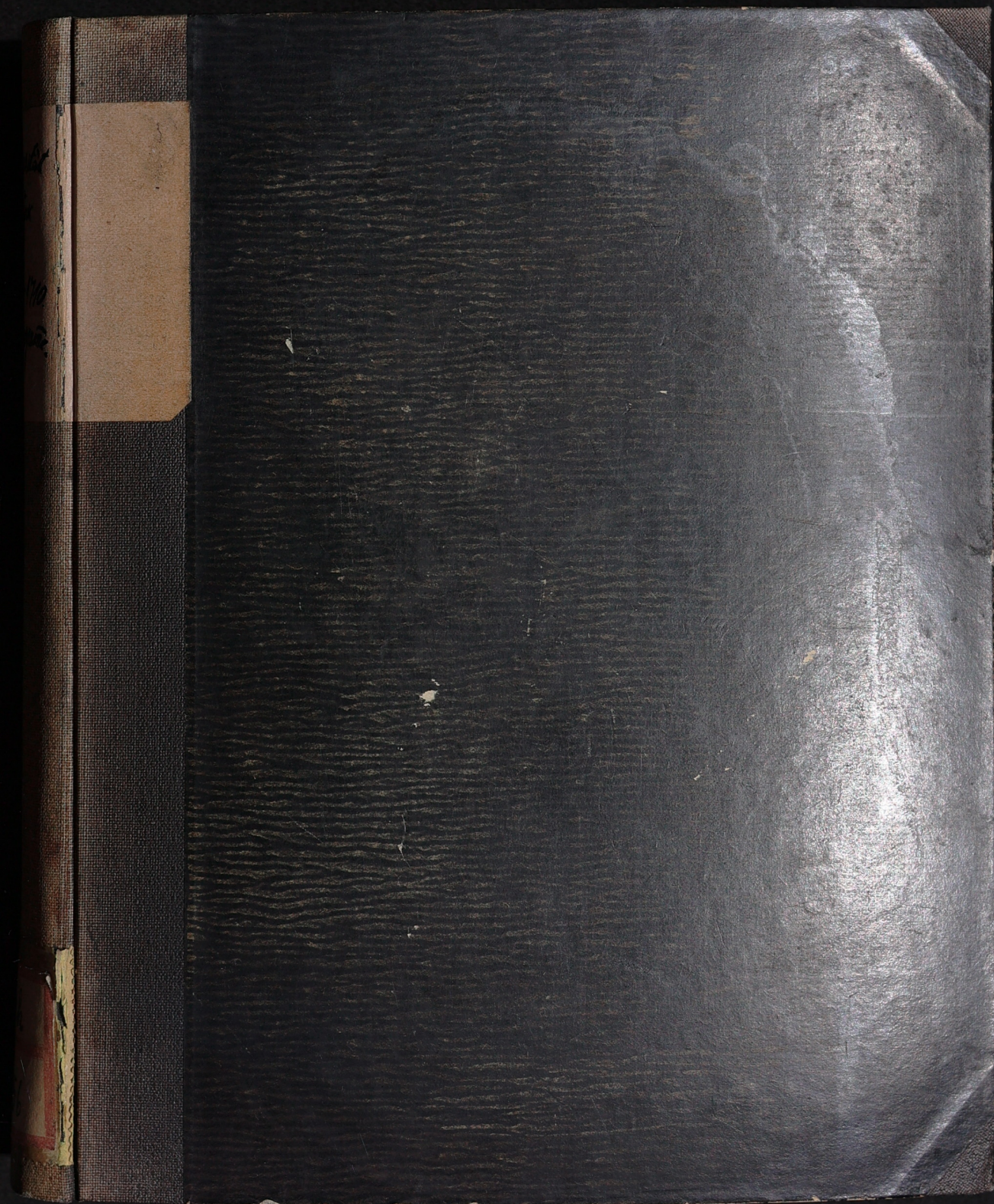
**Programma Qvo Ad Militiam Et Passionem Salvificam Induperatoris Nostri
Coelestis Jesu Christi Sancte Et Sobrie Recolendam Celebrandam, Sibiq[ue]
Applicandam Cives Academici, imprimisq[ue] juvenes Studiosi fulgidissimi
admonentur**

Rostochii: Typis Joh. Wepplingii, [1701?]

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1837920400>

Druck Freier Zugang

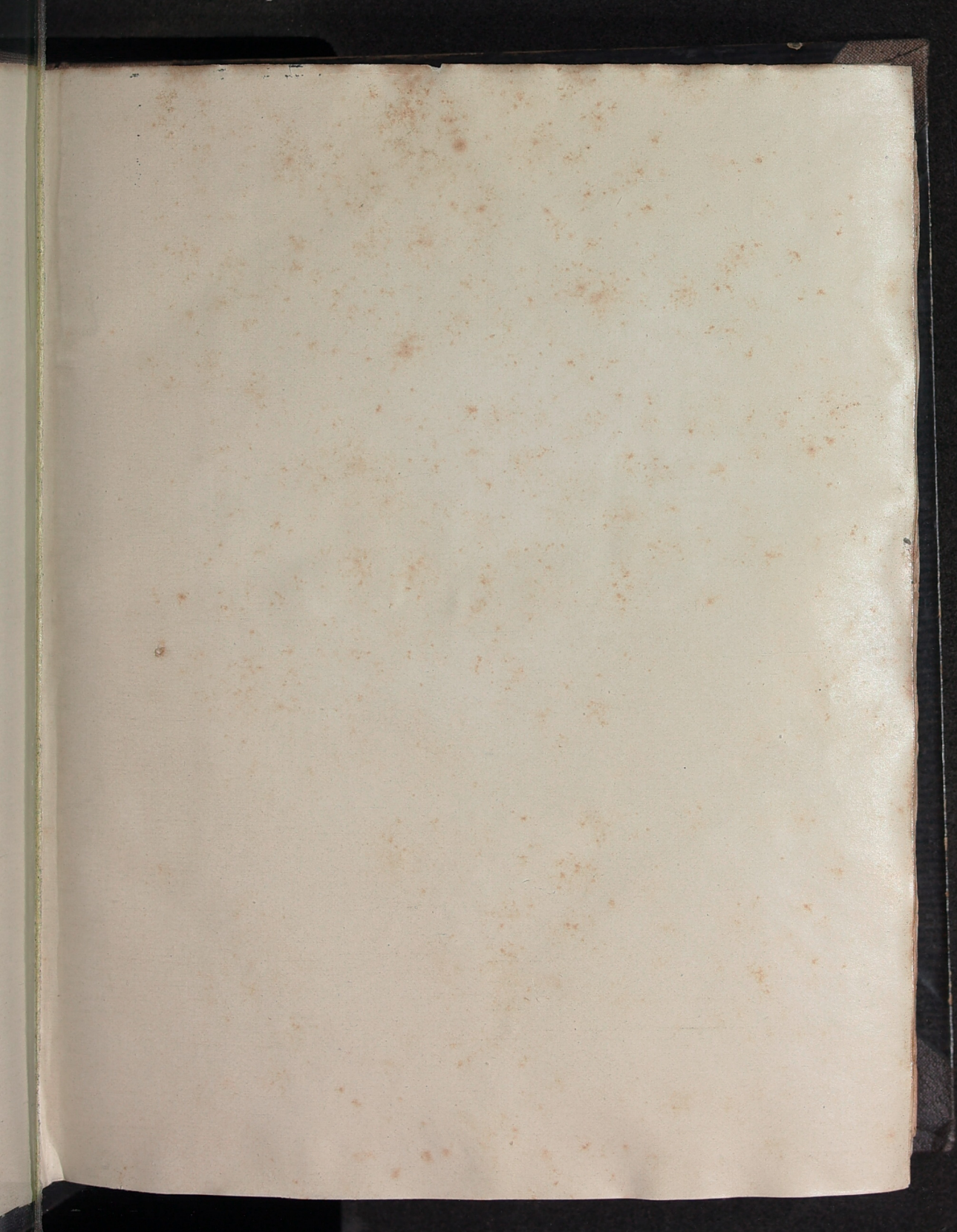

● entsäuert

*Med. h.
2956*

6
57
PROGRAMMA

QVO

AD MILITIAM ET PASSIONEM SALVIFICAM
INDUPERATORIS NOSTRI COELESTIS

JESU CHRISTI

SANCTE ET SOBRIE RECOLENDAM
CELEBRANDAM, SIBIQ; APPLICANDAM

Cives Academici, imprimisq; juvenes

Studiofi fulgidissimi

admonentur,

PROPOSITUM

DOMINICA

ESTO MIHI,

ABS

RECTORE

JOHANNE NICO-
LAOQVISTORPIO

TH. D. PP. AD DIV. NICOL. PASTORE,
R. MINISTERII ET DIRECTORE.

ROSTOCHII,

Typis JOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr.

1707. 5.

R. R. D. D. J. E. N. P. E.

Famosissima complura
bella & duella in sacris juxta ac
profanis historiis commemorantur, nec
ullum seculum adeo felix, pacatum, au-
reumve extitit, quod bellorum variis
motibus conturbatum, & implicitum non
fuerit. Novum ingressi sumus seculum,
aureum quidem expectant Fanatici au-
reum somniantes, ferreum autem pro-
mittit initium novi hujus seculi. Qvis enim ignorat, Classicum
hodie undiquaque; cani, copias conscribi, exercitus instrui, lustra-
tiones decerni & adornari. Ad nova tristitia ingemiscimus, iram
JHOVE, pœnamque hancce peccatis nostris promeritam meri-
to Contrito corde agnoscimus, summumque Numen ardentissimis
sollicitamus precibus: *ut judicem agat inter gentes, & corripiat po-
pulos multos: ut tundant gladios suos in ligones, & hastas suas in
falces!* Verum in hodiernis angustiis nobis constitutis, nullum
præsentius ad diritatem imminentem à cervicibus nostris aver-
runcandam remedium, nullum tutius scutum, nullum munitius
propugnaculum occurrit, quàm sacrum illud bellum, quod ho-
dierna Dominica Classico per Fœciales divinos ex suggestis re-
sonant.

sonante, *Induperator noster Maximus potentissimus JESUS Chri-*
stus hosti humani generis, ejusq; Organis indicit. Bellum di-
 co sacrum, *Christi* cum *Satana* luctam. Periculosius certè hoc
 bellum qvovis *Asiatico* vel *Punico* est; nec enim *Craesus* & *Cyrus*,
Scipio & *Hannibal*, nec *Cæsar* & *Pompejus*, nec *Bajazet* & *Tam-*
berlanes; sed totius mundi & aeris *Principes*, & *Rex Regum* Do-
 minusq; Cœlorum congregiuntur. Prælium non de regno no-
 vo occupando, vel veteri ampliando molitur: sed totius generis
 humani interitum machinatur. *Εν ἀγωνία* videmus hisce die-
 bus constitutum optimum nostrum *JESUM*, prout ipsa *ἀγωνία*
Πρώτης notat Certamen seu luctā, vel *Palæstrā*, ut annotat *Hesychyus*
 & bellū apud *Euripid. Troad.* notante *Era. Smidio* ad *Luc. c. XXII. v. 44.*
ἀγωνία timorem luctaturi s. in nobilem agonem descensuri
ἀγωνία qvemcunq; timorem: ita prima illa & primaria
 luctæ, & certaminis significatio rectè retinetur, observante *B.*
Varenio N. in consideratione *Th. Breviarii Passional. Ao. 1666.*
 public. & præferenda adeo versio optima *Lutheri Germanica*
und es tam/ daß er mit dem Tode rang. Vera & *ἀγωνία* fuit, i.e.
 angor & æstus animi vehementissimus *JESU Christi*, nullis cogi-
 tationibus attingendum, descendens, qvò ipsi cum ira justissima
 summi Dei, cum omni peccato totius mundi, cum æterna mor-
 te, Diabolo & inferno luctandus erat. Talis autem timor hic no-
 tatur, qvī est pulcherrimum & memorabile (qvod periculo non
 caret) facinus aggressuri, & qvī magnus qvidem est & magno-
 rum Heroum: sed tamen, ut non horum fortitudinem expugnet.
 Sic *Demosthenes* *Philippum* dicit fuisse in *Πολύῃ ἀγωνία*. Ita
 apud *Homerum* interprete *Porphyrio* aliis Trojanis ad hostium
 conspectum tremantibus & fœde fugientibus, *Hector* qvidem
ἐν ἡγωνία i.e. anxius erat; Cœterum sic, ut nihilominus consiste-
 ret, ac ad instar viri in periculo pectus hostibus objiceret: Ita
 Servator Noster, hic anxius, cum Diabolo, morte, & desperationem
 luctatus, ut staret tamen in campo Victor, & desperationem
 mortem, infernum, Diabolum vinceret. Ita *Hebr. c. V. vs 7.* Salva-
 tori tribuitur *ἐν λῆθια* i.e. timiditas circumspecta, qvā quis ad

res aggrediendas sive in illis, quas jam aggressus est, sic utitur,
ut considerate & intelligenter agat: videatur *Franzius* Oracul.
38. Hæc *αγών* tanta fuit, ut non modo Angeli de Cœlo venien-
tis corroboracione opus haberet: sed & sudor ejus *ἰσὺς* *ἁγίου* *ἁγίου*
ἁγίου de corpore ejus sanctissimo in terram deciderent. Pre-
mebant illum peccata totius mundi tanquam onus gravissimum;
susceperat enim in se omnia peccata ab origine mundi perpetra-
ta, & ad finem usque seculi perpetranda non quidem actione,
sed expiatione. Percussus est inquit recte *Augustinus* in Pl. 2a. non
propter sua delicta, quæ non habuit; sed nostra delicta, quæ sua fecit,
ut suam justitiam nostram faceret. Suscepit maledictionem legis
omnibus hominum peccatis debitam, inde etiam lex maledicti-
onis fulmen contra Christum vibrabat. Cum peccatis & male-
dictione legis ira divina perpetuo nexu est conjuncta, sic & uni-
genitus filius Dei Patrem suum verè habuit Adversarium, sen-
sitq; Patris Cœlestis iram, unde conqueritur: omnes inundationes
sue, & fluitus tui transierunt super me. Adest Diabolus mundi & æ-
ris Princeps insignis & veteranus bellator, multus spirituum stipas
tus miriadibus, astutus serpens, Leo rugiens, stratagematibus &
fraudibus pollens, pugnandi arte indetragibilis, maleficus sum-
mus aggreditur summis viribus Christum, & stimulum mor-
tis, quem in tabulis divinæ legis exacerat, cordi ipsius infigit,
unde tantus in corpore & anima Christi excitatus est angor, ut ani-
mam suam usque ad mortem esse tristem, conqueratur, sanguine
umq; sudorem profundat: Paucis Christo incumbit pondus pec-
catorum totius generis humani, id reddit ei in *αγών* mortem
duram. Suscepit tristitiam nostram, ut largiretur nobis læticiam
suam, optimè inquit *Augustinus* sermon. 117. De tempore. Omnia
perpeffus est, ut ab omnibus nos liberaret, timuit, ut nos à timo-
re liberaremur; doluit ut dolores à nobis abessent. Potissima
militiæ & exercitus vis ac robur in ipsius Ducis fortitudine &
virtute consistit. *Agellus* boni imperatoris officium esse dice-
bat adversus hostem audacem & animosum, erga milites & sub-
ditos clementem & beneficum, & in acie dirigenda prudentem,
in ad

in adversis patientem esse. Tales se præstiterunt *Epaminondas*,
Themistocles aliique Heroes. Post vero alios *Hadrianus* exem-
 plum boni Ducis post se memorandum reliquit; Is enim impa-
 vidè & prudenter omnia egit, militibus bono exemplo prævit,
 primus in acie constitit, duriter vixit, militans sæpe pedibus iter
 fecit, vehicula non conscendit, nullo vel calore, vel frigore
 pugnans, recto ut capite esset, adduci non potuit, denique quam
 diu Exercitui ipse præfuit, ita milites exercuit, ut quæ ab ipso
 constituta & facta sunt, usque ad hæc tempora disciplinæ mili-
 taris vim habeant. Nil verò de optimo Duce scribi, dici, cogi-
 tarive potest, quod Dux noster non adimpleverit: nec enim in
 succenturiis, uti Reges & Imperatores assolent, delituit, non
 Majestatis suæ indutus purpura hosti terrorem incussit, sed in
 forma servili hostem intrepidè provocavit, hostem, inquam, non
Nimrodum, *Cyram*, *Xerxem* aut *Alexandrum*, non arctici &
 antarctici tantum poli, soli & salis; sed abyssi infernalis Principem,
 quem jam suprà nominavimus, *Leviathan* & *Behemoth* om-
 niumque Monarcharum (non in Christo incedentium) domi-
 torem, dominatorem, multis legionum myriadibus stipatum,
 inter quos primipilarem cohortem Bacchus ducit, qui autem, quo
 primi mundi incolas cataclysmo submersit, *Noachum* & *Lo-
 thum* devicit, etiamnum probè callet, & strenuè exercet.
Polyenus, Bacchum belli ducem astutissimum fuisse, memorat,
 eumque, cum Indos subjugare intenderet, eosdem non aperto
 Marte adortum esse, sed clam in civitates irreplisse, pelibus
 ovinis, & cervinis milites indutos secum duxisse, eorum hastas
 hederis cinxisse, tympanis & Cymbalis classicum sonuisse; ho-
 stes interim ad saltationes impulisse, mero replevisse, de-
 mentasse, orgya in stratagemata commutasse, satyros histri-
 ones emisisse, & hujusmodi artibus & fraudibus incautos In-
 dos obruisse, domuisse, & perpetuæ servituti mancipasse. Ten-
 tavit idem *Goliathus* infernalis, iisdem stratagematibus Ducem
 hodie in acie procedentem circumventum prostertere, indigen-
 tia, ambitionis, præsumptionis spiculis confodere, loris, virgis,
 sputis, arundinibus, cruce denique ipsa frangere, & ad defecti-

onem impellerè. Sed is fortiter phalangis satanicæ imperus
sustinuit, patientiæ, spei, fideique loricis, & Clypeis arma-
tus, ignea tela exceptit, retudit, & licet consputus, flagel-
latus, spretus, denique cruci affixus fuerit, victor tamen &
Triumphator evasit. Conflictu hocce Stygiæ catervæ potentia fra-
cta, nobis vero libertas salusq; æterna parata est. Quamvis autem
devictus hostis noster prostratusqve jaceat, tamen vires subin-
dere colligere tentat, insidias Christiano militi struit, eumqve
extra castra pabulantem, vel securè palantem, aut dormientem
invadit. Ad incursiones hujusmodi præcavendas nulla ratio ex-
peditior est, quàm ut Ducis nostri victoriosi, & gloriosi vitam
actam, pugnam peractam patientiâ & constantiâ, victoriam ac
palmam obtentam, in memoriam quotidie nobis revocemus, eam
velut vitæ normam sequamur, pieqve nobis applicemus. Un-
de primitiva Ecclesia quadragesimam, quam ingredimur, piis præ-
cibus, peccatorum confessionibus poenitentiae & contritioni
sacrauit: hisce namqve veluti aggeribus, tollatis, imo ari-
etibus fortissimis, Leonis rugientis rictus evitamus, hisce ar-
mis adversus ignivomæ Draconis ictus securi consistimus, Vi-
ctoriam obtinebimus certè, si ex præscripto & exemplo Sal-
vatoris nostri militemus, jejunemus, oremus, obduremus,
speremus, credamus. Jejunium indicit nobis Imperator Exer-
citus Christiani non quidem quadragesimale papisticum, meri-
torium, superstitiosum; sed pium, sanctum, sobrium & in omni
vitâ perpetuum. Id verò hocce anni tempore in primitivâ Ec-
clesiâ solemniter publicatum & sanctè observatum fuisse Historia
Ecclesiastica sufficientissime testatur, idqve in usum, abusu su-
perstitioso abolito, reduci utile non minus ac pium esse veri
Christiani ultrò profitentur. Divus *Paulus* Ebriosos stipendiis
& præmiis militaribus cœlestibus penitus indignos pronunciat.
Epaminandas milites temulentos exauctoravit. Persæ bellum in-
gressuri pane & aqua corpus refecerunt, ingluviem omnem
detestati sunt. Alii milites ebrietate lascivientes mili-
tari cingulo privari debere, justè voluerunt. Insuper milites
animis

armis non rubigine, situ, aut squalore obdueris; Sed acutis
terfīs instructos esse oportere, recte tradunt, & probè hodie in
militia observant; ea verò negligentes, amittentes, vel alie-
nantes, capitali supplicio afficiuntur. Laudatur hinc quàm
maxime *Julius Caesar*, quòd milites argenteis, aureisque armis
velut radiantes & fulgentes habuerit. Tenentur & milites in
statione sua perseverare, fossata non transcendere, excubias non
negligere, seditiosas vociferationes non concitare, tesseram
militarem observare, nec sub militari sago, aut hypocriticâ
chlamide exploratores agere; contra qui faciunt à castris penitus
repelluntur. Hæc omnia, quæ de disciplina militari scribunt,
& olim scripsere optimi Jcti, togatæ nostræ militiæ rectè ap-
plicantur; sunt enim Academiæ in hisce terris scholæ militares, &
Spiritus Sancti officinæ, in quibus viventes alumni, ad militi-
am Christianam efformantur. Nobis cum inspectio Exercitus
Academicus commissa hoc tempore sit, ideo, quâ fieri potest, in-
dustriâ præcavendum statuimus, ne transfugæ in castra nostra
irrepant, ne fuci alvearia contaminent, vel turbent. Lustrati-
onem quidem dum instituimus, non omnes pariter precum &
jejuniis, sed complures Bachi & Mavortis armis indutos esse, pro-
dolor! deprehendimus. Verùm meminisse istiusmodi Thyrsi-
geri debebant, Academicos esse, & dici milites togatos, quo-
rum arma sunt preces, lacrymæ, jejunia, passionis & mortis Du-
cis & liberatoris nostri sanctæ & perpetuæ meditationes. Ad
studium hocce pietatis omnes & singulos Cives nostros seriò
invitamus, secus facientes ex castris nostris exterminamus, eji-
cimus, & transfugas, ac desertores pronunciamus. Et ne ex mili-
tum generosiorum numero se quisquam ab hisce seduci Bacchi-
cisve stratagematibus decipi, & in Daboli castra abripi patiatur,
sed potius optimum Imperatorem nostrum hodierno die lucam
cum Dracone infernali subeuntem tectetur, sayerè monemus.
Qvis enim miles Domino suo patiente, latetur? Qvis non URLE
exemplo Joabi in agris militantis, delicias domesticas fasti-
diendo, ad Ducis castra properet. Cum itaque passio Salvato-
ris

ris nostri *Jesu Christi*, vera nostra sit institutio, Christi cruz
nostra sit lux, Christi lucta totius (ut Imp̃p: *Valentinianus, Theodo-*
sius & Arcadius in l. omnes C. de feriis loquuntur) Christia-
nitatis magistra sit, ejusque sacra memoria in Ecclesia hocce
tempore celebretur, rogamus, monemus, & obtestamur ge-
nuinos in castris Academicis merentes Christi milites, ut qua-
dragesimale festum, jejuniis, precibus, piisque meditationibus
trantigant, heluonum, Lymphatorum male feriatorum con-
sortia ledulo & studiose devitent, vitam ad præscriptum Ducis sui
conforment, supra enarratis & commendatis armis, quadra-
gesimali hocce tempore strenuè pugnantes per Christi consili-
um, vulnera, mortem vincentes cum omnibus sanctis æter-
num gaudebunt, & triumphabunt. Secus facientes cum Dra-
cone devicto & prostrato perpetim ejulabunt & plangent
O. optimi obsequium addite, ut appareat Spiritum
Dei Sanctum in vobis esse, sin minus à Duce suo
Christo & honestate relictos, pœna legibus
constituta deprehendens, atque
corripient.

P.P. Rostochii sub Sigillo Rectoratus,
Dominica Esto mihi d. VI.
Februarii Ao. 1701.

es(o)se

Barcode
nicht
vergeben!

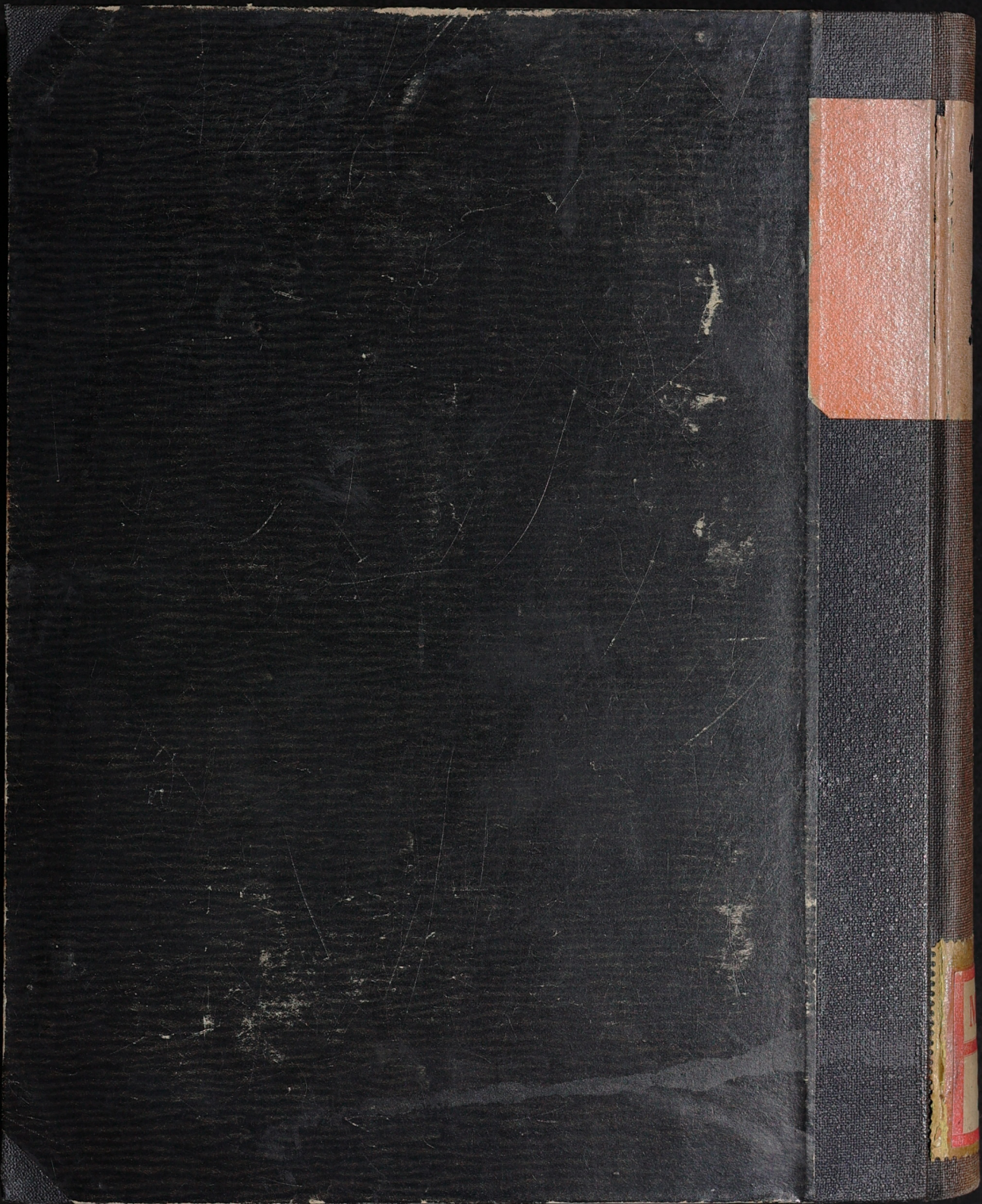
21720
↓

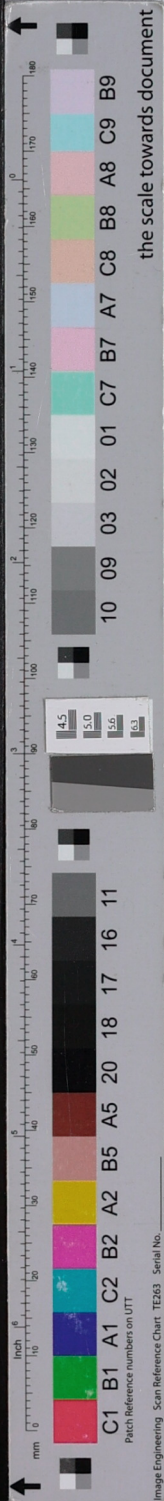
5

33

LBMV Schwerin
004132769

Per Maximus potentissimus JESUS Chri-
is, ejusq; Organis indicit. Bellum di-
Satana luctam. Periculosius certè hoc
vel *Punico* est; nec enim *Cæsus* & *Cyrus*,
Cæsar & *Pompejus*, nec *Bajazetbes* & *Tam-*
indi & aeris *Principes*, & *Rex Regum* Do-
grediuntur. Prælium non de regno no-
ri ampliando molitur: sed totius generis
minatur. *Εν ἀγῶνι* videmus hîc die-
m nostrum *JESUM*, prout ipsa *ἀγῶνι*
seu *lucta*, vel *Palæstrâ*, ut annotat *Hesychyus*
id. notante *Era. Smidio* ad *Luc. c. XXII. v. 44.*
turi *l.* in nobilem agonem descensuris
q; timorem: ita prima illa & primaria
gnificatio rectè retinetur, observante *Be-*
ratione *Th. Breviarii Passional. Ao. 1666.*
adeo versio optima *Lutheri Germanica*
in *Eode* rang. Vera & *ἀγῶνι* fuit, i.e.
ementissimus *JESU Christi*, nullis cogi-
descendentis, qvò ipsi cum ira justissima
eccato totius mundi, cum æterna mor-
standum erat. Talis autem timor hic no-
um & memorabile (qvod periculo non
i, & qvi magnus qvidem est & magno-
ut non horum fortitudinem expugnet.
um dicit fuisse in *Πολλῇ ἀγῶνι*. Ita
e *Porphyrio* aliis *Trojanis* ad hostium
s & fœde fugientibus, *Hæctor* qvidem
t; Cœterum sic, ut nihilominus consiste-
periculo pectus hostibus objiceret: Ita
xius, cum *Diabolo*, morte, & desperati-
men in campo Victor, & desperationem
olum vinceret. Ita *Hebr. c. V. vs 7.* *Salva-*
e, timiditas circumspecta, qvâ qvis ad

A 2

res